

Nr 38.

Ankom till riksdagens kansli den 6 maj 1922 kl. 1/2 11 f. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

I en till riksdagen avlåten, den 28 april 1922 dagtecknad proposition, nr 254, vilken hänvisats till bankoutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga nedan intagna

Förslag

till

lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

Härigenom förordnas som följer:

Om sådant med hänsyn till utomordentliga, av krig föranledda förhållanden prövas oundgängligen nödigt, må Konungen, på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter samråd jämväl med fullmäktige i riksgäldskontoret,

ej mindre för viss tid fritaga riksbanken från den enligt 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 riksbanken åliggande skyldigheten att inlösa guld i plants, som för riksbankens räkning till myntverket avlämnas,

än även förklara, att bestämmelsen i § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 om rätt för en var, som vid myntverket inlämnar guld, att därför erhålla guldmynt under viss tid icke skall äga tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 16 maj 1922 och gäller till den 1 mars 1923. Av Konungen jämlikt denna lag meddelad bestämmelse må ej äga tillämpning längre än till sistnämnda dag.

Statsråden *Sandler* och *Örne* hava till åberopade statsrådsprotokollet tillkännagivit, att de icke biträdde ifrågavarande hemställan.

Till statsrådsprotokollet har föredragande departementschefen erinrat, hurusom i lag den 31 mars 1922 för tiden från och med den 1 april till och med den 15 maj 1922 meddelats bestämmelser av enahanda innehåll som de nu föreslagna. Beträffande tillkomsten av de i lagen innefattade bestämmelserna tillåter sig utskottet hänvisa till den proposition i ämnet (nr 138), som den 10 sistlidna mars avläts till riksdagen.

I en den 22 april 1922 dagtecknad skrivelse hava nu *fullmäktige i riksbanken*, jämte det fullmäktige gjort framställning om fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld, hemställt, att åtgärder måtte vidtagas i syfte att Konungens rätt enligt lagen den 31 mars 1922 måtte utsträckas att gälla till och med utgången av februari månad 1923.

Departementschefen har omförmält, hurusom *Sveriges industriförbund* uti en i ämnet gjord framställning uttalat sig för att den riksbanken enligt riksbankslagens åliggande skyldigheten att köpa guld till fastställt pris åter måtte träda i kraft, men ansett försiktigheten bjuda att biträda bankofullmäktiges nu föreliggande framställning.

Beträffande innehållet i propositionen i övrigt får utskottet hänvisa till densamma.

Utskottet.

I sitt den 23 sistlidna mars avgivna utlåtande i detta ärende (nr 24) anförde utskottet:

»Utskottet vill erinra, att här ifrågavarande, Kungl. Maj:t enligt lag den 22 februari 1922 medgivna rätt för närvarande icke användes, vadan riksbanken alltså är skyldig att till fastställt pris köpa guld i plants, varjämte envar, som vid myntverket inlämnar guld, äger rätt att därför erhålla guldmynt.

Ehuru det enligt utskottets uppfattning är antagligt, att rätten icke heller behöver komma till användning under den tid, varom här är fråga, har utskottet likväl, då det icke torde vara uteslutet, att sådana förhållanden skulle kunna inträffa, att rätten kunde behöva tagas i anspråk, icke funnit sig böra avstyrka bifall till Kungl. Maj:ts proposition.»

Under åberopande av detta uttalande får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 254 må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 6 maj 1922.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Närvarande: Se anteckning å utlåtande nr 37.

Reservation

av herr *Wikström*, som yrkat avslag å Kungl. Maj:ts proposition.
